



TRONDHEIM KOMMUNE
Tråanten tjielte

Robert Grande, Innkjøpssjef Trondheim kommune

Klima og miljø i offentlige anskaffelser

Hvordan gjør vi det i Trondheim kommune?





Trondheim kommune

Ansatte 15000

Ansatte i administrasjon 1000

Årlige innkjøp

5.4 Milliarder Nok



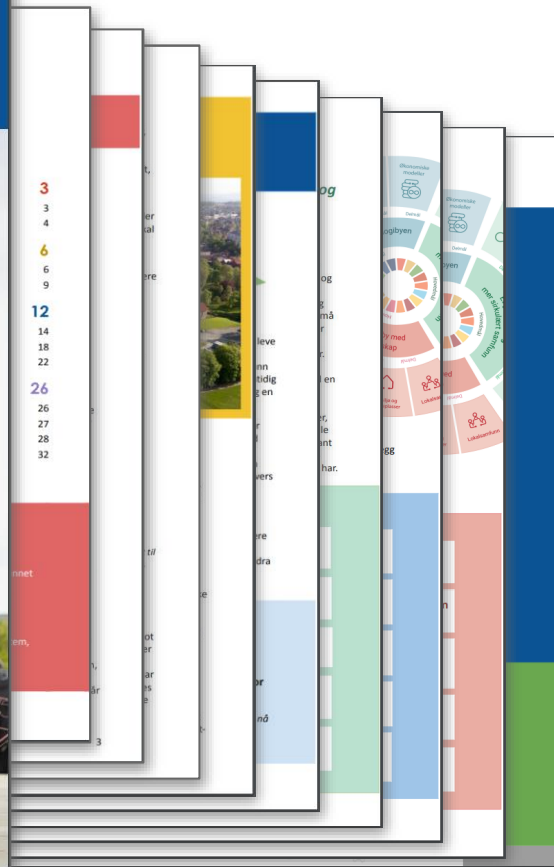


TRONDHEIM KOMMUNE

Kommuneplanens samfunnsdel 2020–2032

TRONDHEIMSLØFTET

Vedtatt av Trondheim bystyre 17. november 2022

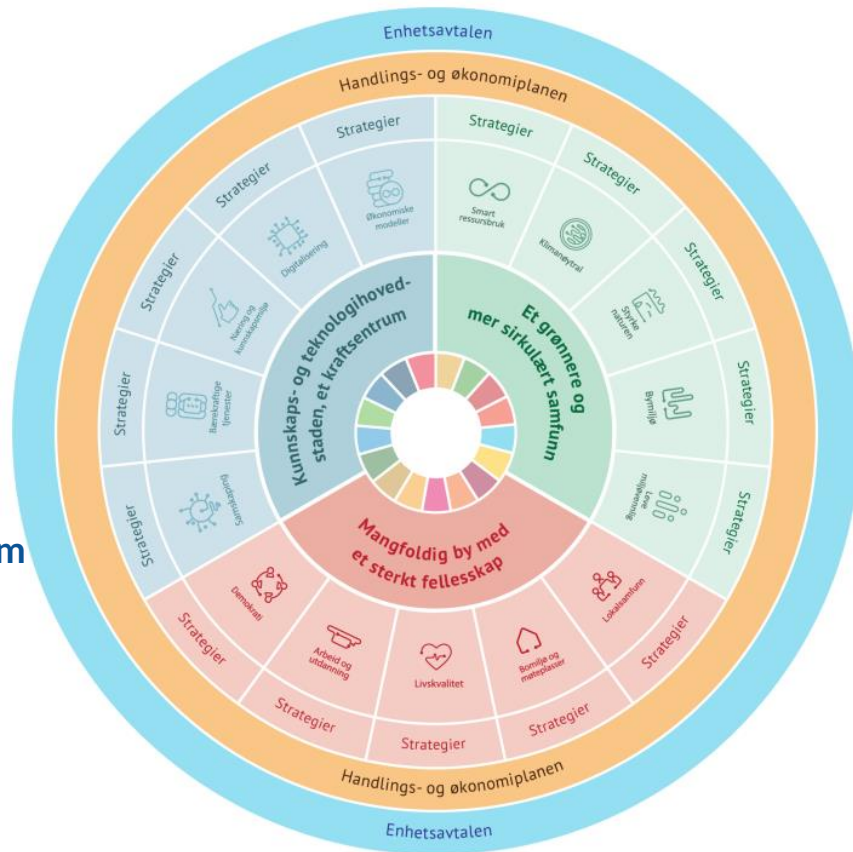


Strategisk forankring

Trondheimsløftet setter tre ambisiøse samfunns mål for byen og kommunen.

I 2032 skal vi være:

1. et grønnere og mer sirkulært samfunn
2. en by med sterke fellesskap
3. en kunnskaps- og teknologihovedstad som er et kraftsentrum for en bedre verden



Hovedmål 1:

Trondheim skal ta ansvar for et grønnere og mer sirkulært samfunn

Sammen styrker vi livsgrunnlaget for mennesker og natur

Hovedmålet **Trondheim skal ta ansvar for et grønnere og mer sirkulært samfunn** handler om å skape en klimanøytral by, uten natur- eller helseskadelig forurensning, hvor vi til tross for vekst og utvikling bruker ressursene våre innenfor planetens tåleevne. Handlingene våre påvirker miljøet rundt oss både på kort og lang sikt, og har også ringvirkninger langt utenfor landets grenser. Vi må sikre klima- og miljøvennlige løsninger som tar vare på og styrker nærmiljøene, reduserer utslipp, sikrer et rikt arts mangfold og motiverer til et sirkulært forbruksmønster, der vi gjenbraker mer.

Trondheim har et godt utgangspunkt for det grønne skiftet, med en kunnskapsrik og engasjert befolkning, fremragende kunnskapsmiljøer, og en gryende samskappings- og delekultur. Omstillingen, og ikke minst samskaping av produkter og tjenester, innebærer store muligheter for innovasjon og nytt næringsliv. Alle må kunne ta gode og bærekraftige valg i hverdagen, og vi må blant annet gjøre det lettere å velge miljøvennlige reisemåter. Det må også bli lettere å dele på, tar vare på og gjenbrake ressursene vi har.

Vi har definert fem delmål under hovedmålet:



Klimanøytral

1.1: Trondheim er en klimanøytral by



Smart ressursbruk

1.2: Vi bruker ressursene våre smartere i Trondheim



Bymiljø

1.3: Trondheim har et grønt og attraktivt bymiljø



Leve miljøvennlig

1.4: Det er lett å leve miljøvennlig i Trondheim



Styrke naturen

1.5: Naturen i Trondheim er livskraftig og robust

Hovedmål 3:

Kunnskaps- og teknologihovedstaden Trondheim skal være et kraftsentrum for en bedre verden

Sammen skaper vi verdier som løser de store samfunnsutfordringene

Hovedmålet **Kunnskaps- og teknologihovedstaden Trondheim skal være et kraftsentrum for en bedre verden** handler om hvordan Trondheim skal ta en aktiv pådriverrolle for å bidra til å løse de store og sammensatte samfunnsutfordringene. Vi skal være et sentrum for ny kunnskap, teknologi, innovasjon og aktiviteter som skaper verdier og løsninger som bidrar til en bærekraftig samfunnsomstilling. Det innebærer at vi må tenke nytt rundt hva som skaper verdi og hvilke økonomiske modeller som fungerer over tid. Vi må bli et mer sirkulært samfunn ved å utnytte de ressursene vi har bedre, og kaste minst mulig som avfall. Vi må holde ressursene i et kretsløp som fører til mindre behov for å ta ut nye råvarer. Vi må gå fra å fokusere på økonomisk vekst til å satse på bærekraftig verdiskaping.

Vi har lenge vært klar over et økende ressursgap i Norge, hvor behovet for velferdstjenester og tilgjengelige ressurser i offentlig sektor ikke lenger henger sammen. Pandemier og konflikter har i tillegg synliggjort hvor sårbar vi er. Behovet for løsninger og verdiskaping som utnytter lokale ressurser blir større, og nye samarbeidsformer mellom ulike sektorer blir nødvendig.

Vi har definert fem delmål under hovedmålet:



Næring og kunnskapsmiljø

3.1: Trondheim har et attraktivt næringsliv og et internasjonalt ledende kunnskapsmiljø som samarbeider godt



Bærekraftige tjenester

3.2: Trondheim kommune har målrettede og bærekraftige tjenester med god kvalitet



Digitalisering

3.3: Trondheim realiserer potensialet som ligger i digitalisering og teknologi for å møte utfordringer i framtida



Økonomiske modeller

3.4: Trondheim er ledende på sirkulær- og delingsøkonomi som bidrar til god livskvalitet innenfor planetens tåleevne



Samskaping

3.5: Samfunnsaktørene i Trondheim tar et felles ansvar for å utvikle det samfunnet vi ønsker å leve i

Hovedmål 2:

Trondheim skal være en mangfoldig by med et sterkt fellesskap

Sammen skaper vi muligheter for at mennesker kan leve gode liv

Hovedmålet **en mangfoldig by med et sterkt fellesskap** handler om å skape et sosialt bærekraftig samfunn der alle mennesker har like muligheter til verdige liv med tillit, trygghet, tilhørighet og tilgang til gode som utdanning, arbeid og bolig. Vi må skape et samfunn der livskvalitet, inkluderende nærmiljø, sosial rettferdighet og medborgerskap er grunnleggende fellesskapsverdier. Disse verdiene er koblet til FNs menneskerettigheter og bærekraftsmål.

I Trondheim lever de aller fleste trygge og gode liv, har nære relasjoner og deltar i arbeid eller utdanning og meningsfulle aktiviteter. Samtidig er det mange som har det vanskelig. Vi har utfordringer knyttet til tilrettelegging for mennesker med nedsatt funksjonsevne, integrering av minoriteter og levekårsutsatte familier, og psykisk helseproblematikk hos barn og unge. Utenforskap er en utfordring vi må løse i fellesskap. Mange av løsningene ligger mellom oss. Vi må jobbe for en mangfoldig by, med trygge og åpne møteplasser som gir tilhørighet. Sammen styrker vi fellesskapet.

Vi har definert fem delmål under hovedmålet:



Livskvalitet

2.1: Trondheims innbyggere har god livskvalitet



Arbeid og utdanning

2.2: Trondheims innbyggere har tilgang til arbeid og utdanning, og annen verdifull aktivitet i sine liv



Bømløse og møteplasser

2.3: I Trondheim har vi et mangfold av bømløse og møteplasser der alle føler seg velkomne



Lokalsamfunn

2.4: Trondheim er kultur- og frivillighetsbyen, der alle bidrar til gode lokalsamfunn



Demokrati

2.5: I Trondheim har alle muligheten til å bli hørt, spurt og sett i planlegging og utvikling av kommunen

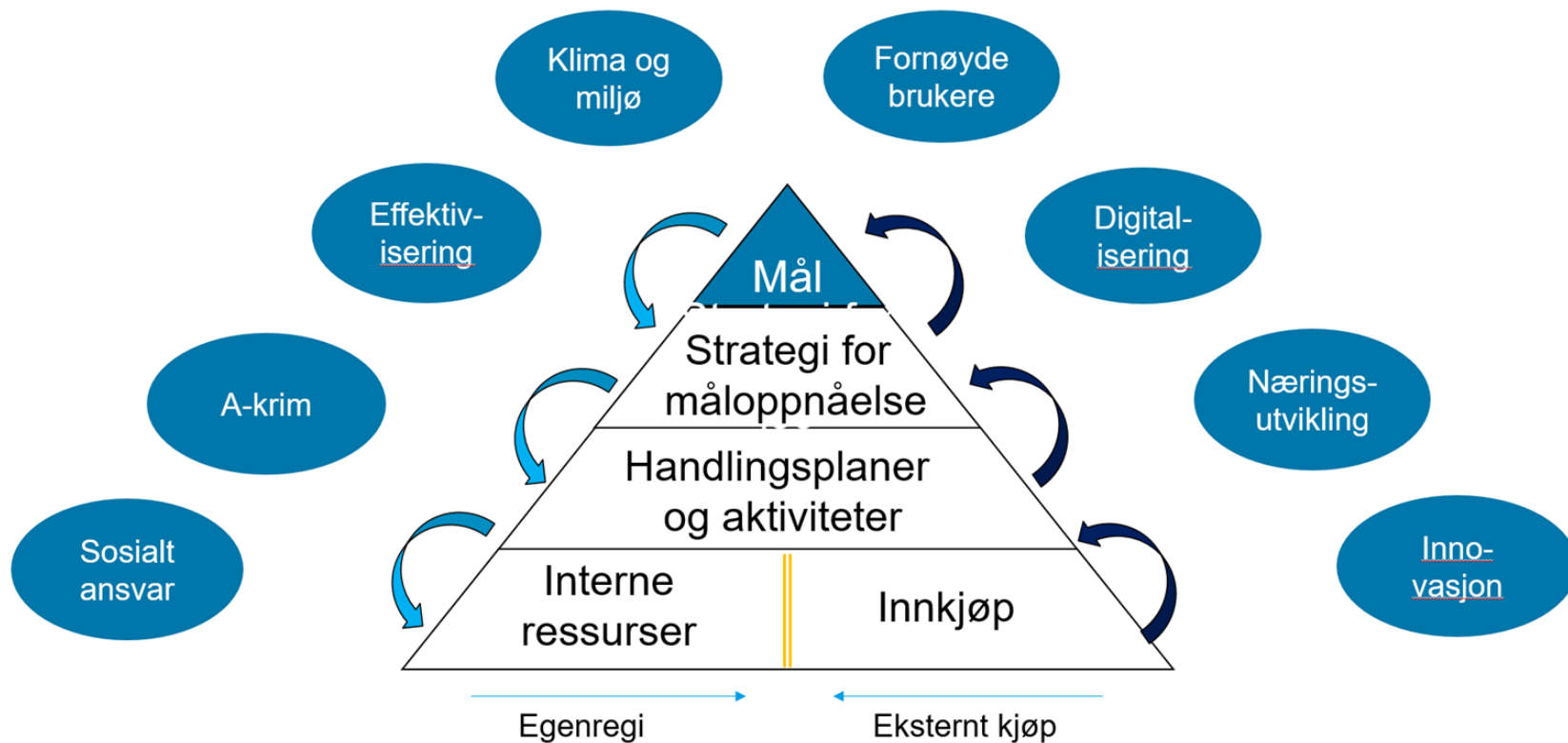




TRONDHEIM KOMMUNE

Anskaffelsesstrategi for perioden 2023-2030

Offentlige anskaffelser - som strategisk virkemiddel



Anskaffelsesstrategien 2023-2030 - et kort sammendrag

4 overordna mål

Ambisjoner mot 2030:

Trondheim kommune skal bruke anskaffelser som strategisk virkemiddel for å bidra til det grønne skiftet og nå målene i Trondheimsløftet.

Vi skal:

- løfte oss fra å være en operativt god innkjøpsorganisasjon, til å bli en **anskaffelsesfaglig kompetent og moden organisasjon**. Vi skal anvende anskaffelser som et strategisk verktøy tett koblet mot hvordan vi jobber med tjenesteutvikling, innovasjon, miljø og bærekraft.
- jobbe systematisk, måle, lære, og **kontinuerlig utvikle og forbedre oss** på anskaffelsesområdet.
- **samhandle godt på tvers av ansvarsområder, med næringsliv og eksterne aktører** for å utnytte kompetanse og ressurser mest mulig effektivt, og skape verdi for flere enn kommunen.
- **ta en ledende rolle** i felles anskaffelser og i å utvikle anskaffelsesfaget regionalt og nasjonalt.

5 satsingsområder

Behov- og sluttbrukerperspektiv, effektive og smarte innkjøp, marked- og leverandørperspektiv, innovative anskaffelser og bærekraftige anskaffelser.

3 strategiske grep

Kompetanseløft og kontinuerlig kompetanseutvikling

Vi skal gjennomføre et større kompetanseløft hvor grunnleggende anskaffelseskompetanse står sentralt og bærekraft, innovasjon, brukerbehov og leverandørutvikling er i fokus.

Vi skal jobbe systematisk og kontinuerlig utvikle vår kompetanse på anskaffelsesområdet.

Vi skal ta en ledende rolle i utviklingen av anskaffelsesfaget både regionalt og nasjonalt.

Digitalisering og forenkling

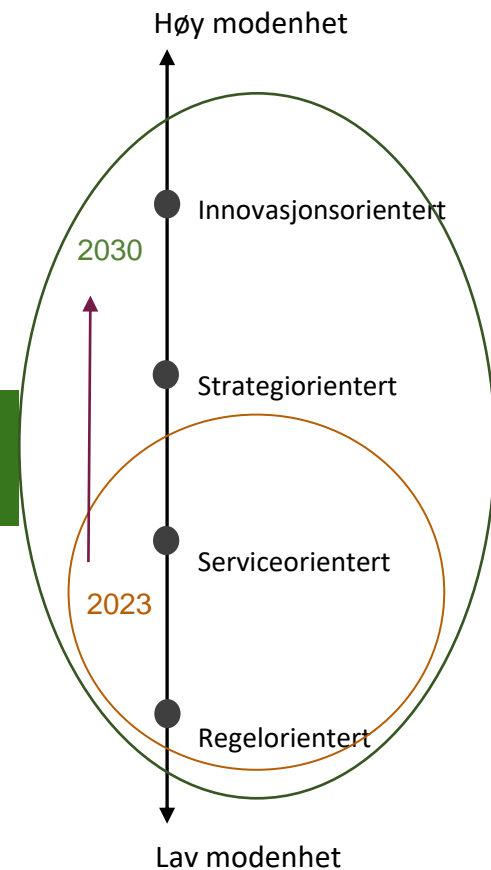
Vi skal digitalisere og forenkle anskaffelsesprosessen slik at den oppleves som enkel og effektiv for både ansatte og leverandører.

Vi skal samle og strukturere data slik at vi får bedre beslutningsgrunnlag og gode styringsverktøy.

Samhandling, struktur og styring

Vi skal etablere strukturer og kultur som fremmer samhandling, økt kompetansedeling og læring, og mer effektiv bruk av ressursene.

Vi skal ta en ledende rolle i felles anskaffelser og partnerskap. Sammen med andre skal vi øke handlingsrommet og kraften vi har til å drive frem innovative og bærekraftige løsninger.





Strategisk grep og tiltaksområde

Kompetanseløft og kontinuerlig kompetanseutvikling

Vi skal løfte grunnleggende anskaffelseskompetanse, hvor bærekraft, innovasjon, brukerbehov og leverandørutvikling er i fokus.

Vi skal jobbe systematisk og kontinuerlig utvikle vår kompetanse på anskaffelsesområdet.

Vi skal ta en ledende rolle i å utvikle anskaffelses-faget regionalt og nasjonalt.

Vi skal utvikle oss til å bli en anskaffelsesfaglig moden organisasjon. Ansatte skal ha kunnskap om å bruke anskaffelser aktivt til å nå våre mål. Vi skal benytte innkjøpsmakten smart, og ivareta vår rolle som tjenesteyter og samfunnsutvikler på en god måte.

Det er stor bredde i de anskaffelsene kommunen gjennomfører. Noen er enkle og lite kompliserte, og krever kun involvering av få ressurser med grunnleggende kompetanse om regelverk om kommunens anskaffelsesprosess. Mer komplekse anskaffelser innebærer ofte behov for å gjøre flere vurderinger og valg, og krever tverrfaglig kompetanse og involvering av flere ulike roller i kommunen.

Økt kompetanse på anskaffelsesområdet er en forutsetning hvis vi skal løfte oss fra å være en operativt god innkjøper til å anvende anskaffelser som et strategisk verktøy. Det er også en forutsetning for å nå målene i strategien.

Det er behov for et kompetanseløft hos ansatte som har en rolle i kommunens anskaffelser. Det gjelder både fra politisk og strategisk ledelse, behov- og budsjetteiere, prosjektledere, fag- og tjenesteutviklere, miljørådgivere, strategiske rådgivere, innkjøpsansvarlige, kontraktsansvarlige, og bestillere av varer og tjenester. Det er også behov for å bidde samarbeidspartnere og virkemiddelutvikling må det lages en plan for hvordan kompetanseutvikling og erfaringsdeling

Det er behov for generell anskaffelseskompetanse og det behov for økt kompetanse på både økonomisk og sosial bærekraft skal utvikle kompetanse på hvordan innovative behov for å øke den strategiske kompetansen på anskaffelsesområdet.

En større satsing på kompetanse er i **ledere og ansatte i kommunen har en forbedringsarbeid. Og at vi skal drive kompetanseutvikling i organisasjonen for å styrke vår evne til omstilling.**

Delmål 1



Strategisk grep og tiltaksområde

Kompetanseløft og kompetanseutvikling

Vi skal:

1.1 Gjennomføre et større kompetanseløft

Anskaffelser skal være en naturlig del av tjenesteutvikling og innovasjonsarbeid i Trondheim kommune. Ansatte skal ha god forståelse for rolle og ansvar knyttet til anskaffelser. Vi skal gjennomføre et kompetanseløft hvor vi ivaretar ulike roller, knyttet til alle fem perspektiver og ulike typer anskaffelser. Vi skal øke vår kompetanse om lov, forskrift og innovative anskaffelsesprosedyrer slik at vi forstår hvilke muligheter vi har og utnytter det handlingsrommet som finnes til å drive frem innovative bærekraftige løsninger. Og vi skal gjennom kompetanseutvikling bidra til å skape en kultur for å prøve og feile, samtidig som vi øker vår kompetanse på hvordan vurdere og håndtere risiko.

1.2 Etablere en plan for og jobbe systematisk med videre kompetanseutvikling

Vi skal utarbeide en plan for kompetanseutvikling på anskaffelsesområdet og jobbe systematisk med dette innenfor alle de perspektivene som er viktige for Trondheim kommune. Vi skal være tydelige på hvem som har ansvaret for de ulike delene av kompetansetilbudet og sørge for at vi har kapasitet til å jobbe løpende med dette. Vi skal utforske ulike måter å drive kompetanseutvikling på, for eksempel se på økt bruk av e-læring, og vi skal hente inn ekstern ekspertise på områder hvor vi selv ikke har kapasitet eller relevant kompetanse og erfaring.

1.3 Etablere og utvikle gode arenaer for erfaringsdeling på tvers av ansvarsområder

Vi skal etablere og utvikle gode arenaer for å dele erfaringer på tvers av ansvarsområder i Trondheim kommune slik at vi både lærer av hverandre, etablerer relasjoner og tilrettelegger for økt samhandling. Vi skal styrke og utvikle anskaffelsesfaglige nettverk, dele gode eksempler og være tydelig på utfordringsbildet. Vi skal sette anskaffelser på agendaen i etablerte fora og strukturer som ledersamlinger, og arbeid med årlig handlings- og økonomiplan (HØP).

1.4 Bidra til å øke anskaffelseskompetansen blant næringsliv, bransjeaktører og virkemiddelapparat lokalt, regionalt og nasjonalt

Vi skal være en initiativtaker, pådriver og bidragsyter i kompetanseutviklingsstiltak. På den måten kan både små og store selskaper ha gode forutsetninger for å delta i markedsdialoger og konkurranser. Leverandører i ulike bransjer skal kjenne hvordan kommunen jobber med anskaffelser på ulike områder og hvilke særskilte krav som eventuelt stilles til noen tjenester og markeder. Slik kan vi samlet sett ha høy kompetanse på innovative anskaffelser og bærekraft i anskaffelser lokalt, regionalt og nasjonalt. Vi skal ta en ledende rolle i å utvikle anskaffelsesfaget nasjonalt.



Strategisk grep og tiltaksområde

Digitalisering og forenkling av anskaffelsesprosessen

Vi skal digitalisere og forenkle anskaffelsesprosessen slik at den oppleves som enkel og effektiv for både ansatte og leverandører.

Vi skal samle og strukturere data slik at vi får bedre beslutningsgrunnlag og gode styringsverktøy.

Trondheim kommune skal imøtekomme regjeringens mål om en heldigital anskaffelsesprosess. Vi skal ha høy kompetanse på digitalisering. Vi skal ta en aktiv rolle i å utvikle digitale løsninger og støtteverktøy til anskaffelser nasjonalt, i et begrenset leverandørmarked hvor alle kommunene har det samme behovet.

Vi skal jobbe for effektive og gode anskaffelser med fokus på verdiskaping og kvalitet i leveransene.

Gjennom tiltak knyttet til digitalisering og forenkling av anskaffelsesprosessene skal vi:

- **bidra til økt deltagelse i offentlige anskaffelser**

Trondheim kommune skal gjøre det enkelt og attraktivt for leverandører å levere tilbud, samhandle med kommunen og følge opp leveranser og forpliktelser. Informasjon om kommende anskaffelser og avtaler skal være lett tilgjengelig.

- **fokusere mer av innsatsen på å finne frem til gode bære**

Trondheim kommune vil bruke mer ressurser på fasene behovskartlegging og be brukere mer av vår samlede god kvalitet. Vi skal bruk finne frem til gode bære

- **bruke data som grunnlag for beslutninger og styring.**

Trondheim kommune vil komme og gjeldende tilgjengeliggjøre data so kommunens totale ansk beslutninger og styring. markeder, brukere, for miljø- og klimamål.

Delmål 2:



Strategisk grep og tiltaksområde

Digitalisering og forenkling

Vi skal:

2.1 Digitalisere, standardisere og forenkle anskaffelsesprosessen

Vi skal sørge for at vi har digitale løsninger og maler som er brukervennlige, enkle og effektive å bruke for både ansatte og leverandører. Vi skal standardisere prosesser og maler slik at det blir enklere for ansatte og leverandører å benytte seg av disse. På denne måten bidrar vi til å:

- gjøre det enklere, mindre tidkrevende og mer attraktivt for leverandørene å levere tilbud.
- frigjøre tid hos innkjøpsansvarlige og ansatte til andre oppgaver
- sikre at vi følger nasjonale standarder og anbefalinger

2.2 Automatisere oppgaver

Vi skal effektivisere anskaffelsesprosessen og bidra til økt kvalitet i dokumentasjon og data ved å automatisere de oppgavene som kan leses digitalt. Dette gjelder for eksempel løsninger for automatisk innhenting av informasjon om leverandører som firmaattester, skatteattester og lignende dokumentasjon.

2.3 Legge til rette for data-drevne anskaffelser og god styring

Vi skal ha gode digitale løsninger som fanger, strukturerer og tilgjengeliggjør data og informasjon i et hensiktsmessig format. Slik kan vi i styring portefoljen av anskaffelser på en god måte og øke innsikt og forståelse for brukere, behov og forbruk, utvikling og måloppnåelse innen anskaffelser.

2.4 Sikre kontinuerlig utvikling og forbedring av anskaffelsesprosessen og støtteverktøy

Vi vil ta tydelig eierskap for saksområdene og sørge for at vi jobber kontinuerlig med å utvikle og forbedre digitale verktøy og forenkling av anskaffelsesprosessen. Vi skal ta en aktiv og ledende rolle nasjonalt knyttet til digitalisering og støtteverktøy i anskaffelser.

2.5 Informere aktivt og åpent om anskaffelser og avtaler

Vi skal sørge for at eksisterende avtaler er lett tilgjengelige og vi skal informere åpent og bredt om kommende og pågående konkurranser. På denne måten bidrar vi til å:

- gjøre det lettere for ansatte å få oversikt eksisterende avtaler, bruke eksisterende avtaler og sikre at vi unngår kjøp på områder vi allerede har avtaler
- sørge for åpenhet om og innsikt i hvilke avtaler kommunen har inngått
- informere aktivt til aktuelle bransjer og samarbeidspartnere om våre behov og kommende anskaffelser.



Strategisk grep og tiltaksområde

Samhandling, struktur og styring

Vi skal etablere strukturer og kultur som fremmer samhandling, økt kompetansedeling og læring, og mer effektiv bruk av ressursene.

Vi skal ta en ledende rolle i felles anskaffelser og partnerskap. Sammen med andre skal vi øke handlingsrommet og bruke den kraften vi har til å drive frem innovative og bærekraftige løsninger.

Det er stor kompleksitet i kommunens anskaffelser. Dette krever **tværfaglig og godt samarbeid på tvers i organisasjonen og med de rundt oss.**

Ved å samarbeide med leverandører, bransjeklynger, andre offentlige virksomheter og virkemiddelapparatet, skal vi finne nye og bedre måter å løse kommunens oppgaver på. Sammen med andre skal vi utforske og øke handlingsrommet til å drive frem innovative og bærekraftige løsninger.

Vi skal ta en aktiv rolle i felles anskaffelser med flere og være en **attraktiv partner som leder an i kunnskapsdrevne nettverk og innovasjonspartnerskap.**

Vi skal organisere, strukturere og styre anskaffelsesfunksjonen i Trondheim kommune på en måte som gjør at:

- ansatte i kommunen får
- vi har et strategisk fokus på utvikling og forbedring
- vi har god operativ kapasitet i drift
- vi bruker data, analyse og kompetanse i anskaffelsesfunksjonen
- vi utvikler høy kompetanse i anskaffelser
- vi utvikler høy kompetanse i anskaffelser
- vi fremstår enhetlig og samarbeidspartnere
- vi utnytter felles kompetanse regionalt og nasjonalt
- vi utvikler og ivaretar
- vi utvikler og ivaretar

Strategisk grep og tiltaksområde

Delmål 3: Samhandling, struktur og styring

Vi skal:

3.1 Øke graden av samarbeid med andre offentlige og private aktører

- Vi skal være en pådriver for og delta mer i felles innkjøpsarbeid. Vi skal ta initiativ til pilotprosjekter og innovasjonspartnerskap, søke inspirasjon og dele kunnskap og erfaringer med andre. Vi skal se på nye muligheter for å utforske og eksperimentere i innovative anskaffelser som sandkasse-initiativ, hackatons, pilotprosjekter, og ulike fysiske og digitale testarenaer.
- Vi skal øke graden av samhandling med leverandører og bransjeorganisasjoner gjennom å ha dialog om behov for innovative løsninger, ha god innsikt i ulike markeder og sammen med leverandørene utvikle gode strukturer, standarder og praksiser slik at vi bruker innkjøpsmakten vår smart.
- Vi skal etablere og delta på felles arenaer for erfaringsdeling og dialog hvor vi skal bidra til at innovative og bærekraftige anskaffelser løftes frem som tema.
- Vi skal både i kommunen og i partnerskap med andre identifisere og gjennomføre tiltak som kan bidra til å øke det økonomiske handlingsrommet til å drive innovasjon og fremme bærekraftige løsninger.

3.2 Styrke rolleforståelse og samhandlingen på tvers av ansvarsområder i kommunen

- Vi skal sørge for at alle ansatte i kommunen forstår sin rolle knyttet til anskaffelser, tar et aktivt eierskap og bruke anskaffelser som et strategisk verktøy. Vi skal sørge for gode rollebeskrivelser som ivaretar et operativt ansvar for å planlegge og gjennomføre anskaffelser og et strategisk ansvar for å utvikle og styre anskaffelsesområdet. Vi skal knytte dette til plan for kompetanseløft og kompetansutvikling slik at alle får tilpasset opplæring og kompetanse.
- Vi skal styrke koordinering og samhandling på tvers av fag- og ansvarsområder i kommunen, se behov på tvers av enheter og tjenestetilbud, og utnytte kompetanse og kapasitet på en hensiktsmessig og effektiv måte. Dette er spesielt viktig i miljøspørsmål og bærekraftige anskaffelser, og i tjenestutvikling med behov for innovative løsninger.

3.3 Styrke strategisk og operativ kapasitet på anskaffelsesområdet

Vi skal strukturere og styrke innkjøpstjenesten og anskaffelsesfunksjonen i kommunen slik at Trondheim kommune har:

- kapasitet til å drive utviklings- og forbedringsarbeid, koordinering og styring av anskaffelsesområdet
- ivaretar behovet for dybdekompetanse om visse typer anskaffelser opp mot behovet for breddekompetanse og et sterkt enkeltfaglig miljø
- tydelig avklart ansvar for å følge opp leverandørens kontrakter og gevinstrealisering
- kompetanse og kapasitet til å jobbe metodisk og systematisk med å kartlegge behov, brukerinnsett og brukermedvirkning
- høy kompetanse og kapasitet til å jobbe med miljøspørsmål, miljøkrav og bærekraftige anskaffelser
- høy kompetanse og kapasitet til å jobbe med innovative anskaffelser
- kompetanse og kapasitet til å jobbe med digitalisering både som støtteverktøy i anskaffelsesprosessen og anskaffelser av digitale løsninger generelt

3.4 Etablere tydeligere styring av anskaffelsesområdet

- Vi skal etablere styringsparametre, målinger og strukturer som gjør at vi jobber systematisk og kontinuerlig med forbedringsarbeid og kvalitetsutvikling. Vi skal bruke data og analyser til å skaffe oss bedre innsikt og oversikt, og sikre mer løpende rapportering.
- Vi skal utarbeide egne anskaffelsesstrategier i store prosjekter og på områder hvor det er behov for tydeligere mål, rammer eller strengere krav til anskaffelser. Eksempler på områder er IKT-anskaffelser med høye krav til sikkerhet, anskaffelser knyttet til bygg og eiendom hvor det er særlige krav til miljø og bærekraft, og områder med spesielle markedsutfordringer (små eller få leverandører). Det går an at vi kan stille strengere krav på noen områder. Vi kan tilpasse størrelsen på avtaler etter hvordan markedet er, gi tydeligere føringer på hva som er viktig å vektlegge i skjønsmessige vurderinger, og dermed håndtere ulike typer anskaffelser godt.

5 satsingsområder

For å nå målene i Trondheimsløftet og bli en mer anskaffelsesfaglig moden organisasjon, skal vi jobbe strategisk og strukturert med anskaffelser med vekt på flere perspektiver. Perspektivene utgjør kommunens fem satsingsområder i perioden mot 2030. Vi skal ta hensyn til disse i alle anskaffelser og i utviklings- og forbedringstiltakene vi prioriterer fram mot 2030.



Et behov- og sluttbrukerperspektiv

Vi skal dekke behov, sørge for at vi **anskaffer det riktige, og legge til rette for medvirkning i prosessene.**



Et innkjøpsperspektiv

Vi skal **anskaffe effektivt og på måter som gir størst mulig verdi.** Vi skal anskaffe varer og tjenester i tråd med både miljøkrav, seriositetskrav og andre krav beskrevet i lov, forskrift og nasjonale føringer.



Et marked- og leverandørperspektiv

Vi er opptatt av å **stimulere til leverandør- og næringsutvikling.** Vi skal forstå markedet, samhandle og lære av hverandre, sette gode krav og sørge for god oppfølging av leverandører, leveranser og avtaler.



Et bærekraftsperspektiv

Vi skal **utnytte anskaffelser som et strategisk verktøy for å nå målene vi har satt oss i Trondheimsløftet,** klimaplan og andre kommunale planer. Vi skal forstå hvordan vi best bruker kompetansen og innkjøpsmakten vår til å nå klimamål og bærekraftsmålene. Det skal skje på en måte som utvikler markedet, uten at det går ut over deltagelse i konkurranser.



Et innovasjonsperspektiv

Vi skal **utvikle løsninger og tjenester som ikke finnes per i dag** – vi må løse ting på nye måter. Vi må i større grad involvere og samhandle med både brukere, markedet, FoU-miljøer og andre aktører for å finne ut hvilke løsninger som er mulig å utvikle på kort og lang sikt.



Et bærekraftsperspektiv

Vi skal utnytte anskaffelser som et strategisk verktøy for å nå målene vi har satt oss i Trondheimsløftet, klimaplanen og andre kommunale planer. Vi skal forstå hvordan vi best bruker kompetansen og innkjøpsmakten vår til å nå bærekraftsmålene og utvikle markedet, uten at det går ut over deltagelse i konkurranser.

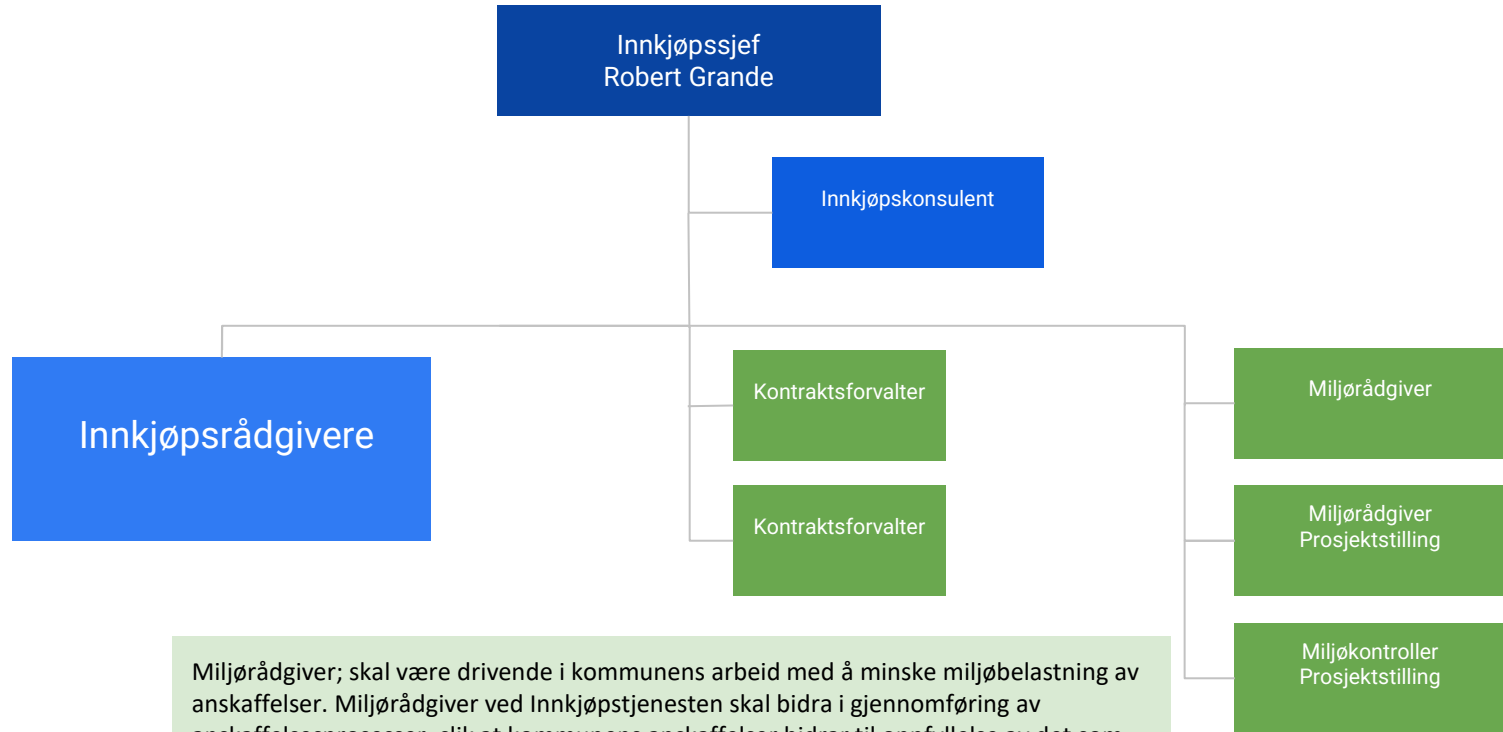
Trondheim kommune skal utnytte anskaffelser som et strategisk verktøy for å nå målene vi har satt oss i Trondheimsløftet med vekt på både miljømessig, økonomisk og sosial bærekraft.

Vi skal:

- forstå **hvordan vi best utformer behov og krav som bidrar til å nå bærekraftsmålene** og utvikle et mer miljøvennlig og bærekraftig næringsliv, uten at det går ut over deltagelse i konkurranser. Vi skal ha høy kompetanse og forståelse for både miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft, og sammenhengen mellom dem. Vi må også forstå hvordan vi balanserer mellom dem i tilfeller der valg på et område gir negative konsekvenser på andre områder.
- **ta en ledende rolle innen bærekraftige anskaffelser i bygg- og anleggsnæringen.** Her har vi det største volumet av våre innkjøp og størst innkjøpsmakt til å påvirke leverandørmarkedet. Vi skal utvikle høy kompetanse på dette og samarbeide tett med regionale aktører som FoU-miljøer, fylkeskommune, bransjeforeninger og klynger.
- utarbeide tydeligere indikatorer og målinger som viser hvordan anskaffelser bidrar til å nå kommunens bærekrafts- og klimamål. Vi skal **ta i bruk felles indikatorer for bærekraft i kommunen** og se disse opp mot hvordan vi måler og styrer vår anskaffelsesportefølje.
- **utforske og utnytte handlingsrom knyttet til anskaffelser av sirkulærøkonomiske løsninger.** På dette området kan delingsøkonomi utfordre tradisjonelle innkjøpsprosedyrer og standardavtaler.

Vi skal ivareta dette perspektivet i alle anskaffelser og jobbe med forbedrings- og utviklingstiltak. Vi skal spesielt se på kompetansetiltak, økt samhandling og bedre måling og styring.

Innkjøpstjenesten



Miljørådgiver; skal være drivende i kommunens arbeid med å minske miljøbelastning av anskaffelser. Miljørådgiver ved Innkjøpstjenesten skal bidra i gjennomføring av anskaffelsesprosesser, slik at kommunens anskaffelser bidrar til oppfyllelse av det som er vedtatt i kommunens planverk, spesielt innenfor innovasjon, bærekraft, klima og miljø.



Anskaffelsesprosessen

Hva vi har gjort til nå:

Minimum 30% vektning der avvik må begrunnes i anskaffelsesprotokollen, strategisk utvelgelse av hvor klima- og miljøressurs blir satt inn.

Hva blir nytt?

- Enhver anskaffelse må ha en vurdering tilknyttet klima- og miljøbelastning
- Begrunnelsen for avvik vil bli lagt kunngjørings skjemaet
- Potensiell økt kostnad uten økt klima- og miljøgevinst som konsekvens av mindre balanserte anskaffelser

Vi skal også fortsette å...

etterstrebe å komme tidlig inn i prosessen, benytte markedsdialoger og ha kompetanseutveksling med fagmiljøer.

Avklare behov og forberede konkurransen

Lage framdriftsplan
Avklare behov/
Brukermedvirkning
Utarbeidelse av krav og tildelingskriterier tilpasset den enkelte anskaffelse
Forberede gjennomføring

Konkurransgjennomføring

Klargjøre dokumenter
Kunngjøring
Svare ut spørsmål
Evaluering
Innstilling/tildeling
Klargjøring av kontrakt
Avtaleinngåelse

Avrop/bestilling

Beslutninger for opsjoner
Avrop/bestilling
Fakturakontroll



Arbeidsprosess

1. Sorterer det som er kommet frem i prosessen etter hva som passer som et type krav eller tildelingskriterium.
2. Formulerer krav og kriterier (slik at en normal leverandør forstår betydningen og er spesielt tydelig på hva som kreves av

Tips:

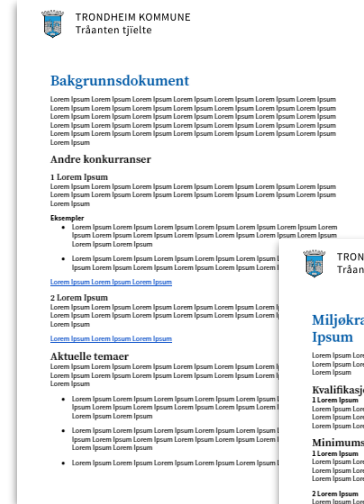
- Begynn tidlig med å skriftliggjøre det som er fastsatt, hva du finner ut av og lurer på og du vil lettere finne tilsvarende.
- Ikke nødvendig å finne opp hjulet på nytt om andre har gjort noe lurt før deg.
- Bruk fagkompetansen som du har tilgjengelig

dokumentasjon).

3. Vurderinger tilknyttet vektning og innhold. Ev. utarbeide begrunnelse for avvik fra hovedregel.

- Kollager i egen og annen virksomhet
- KSA

- [Kriterieveiviseren til DFØ](#)
- [Anskaffelser.no](#)
- [Eksempelene i DFØs veileder til regler om klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser](#)
- Sparretelefonen



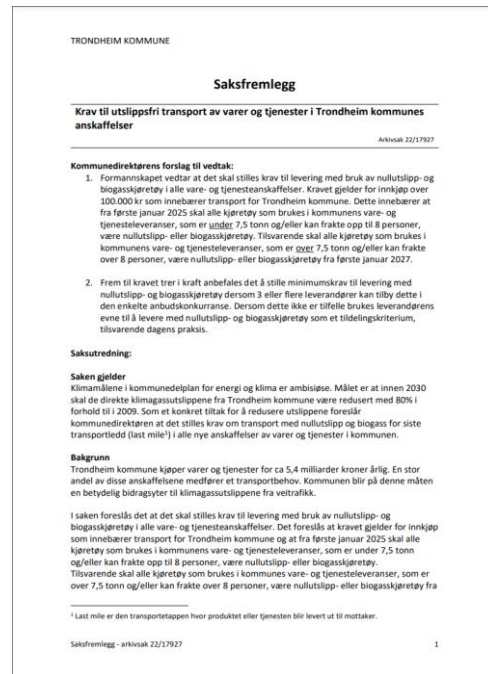
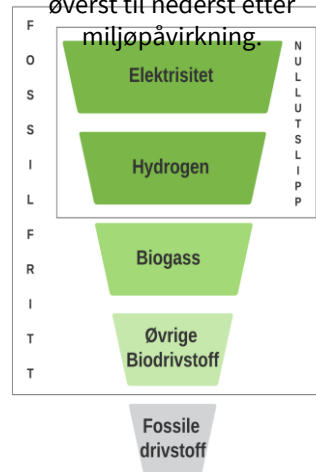
Transportmodellen

1. En metode for å **evaluere** tilbydernes **evne til å benytte nullutslipp- og fossilfrie kjøretøy i siste transportledd* av vare- og tjenesteleveranser.**

1. Evalueringen baserer seg på Trondheim Kommunes drivstoffpyramide.

1. Brukes aktivt som virkemiddel for å nå Trondheim kommunes politiske mål.

Drivstoffpyramiden
Drivstoffene er rangert fra øverst til nederst etter miljøpåvirkning.



* Også kalt "Last mile" og er definert som transportetappen hvor produktet eller tjenesten blir levert ut til mottaker.

Standardiserte miljøkrav og -kriterier

Vi har utarbeidet en nettside der vi har samlet enkelte standardiserte krav og kriterier som Trondheim kommune har og kan benytte.

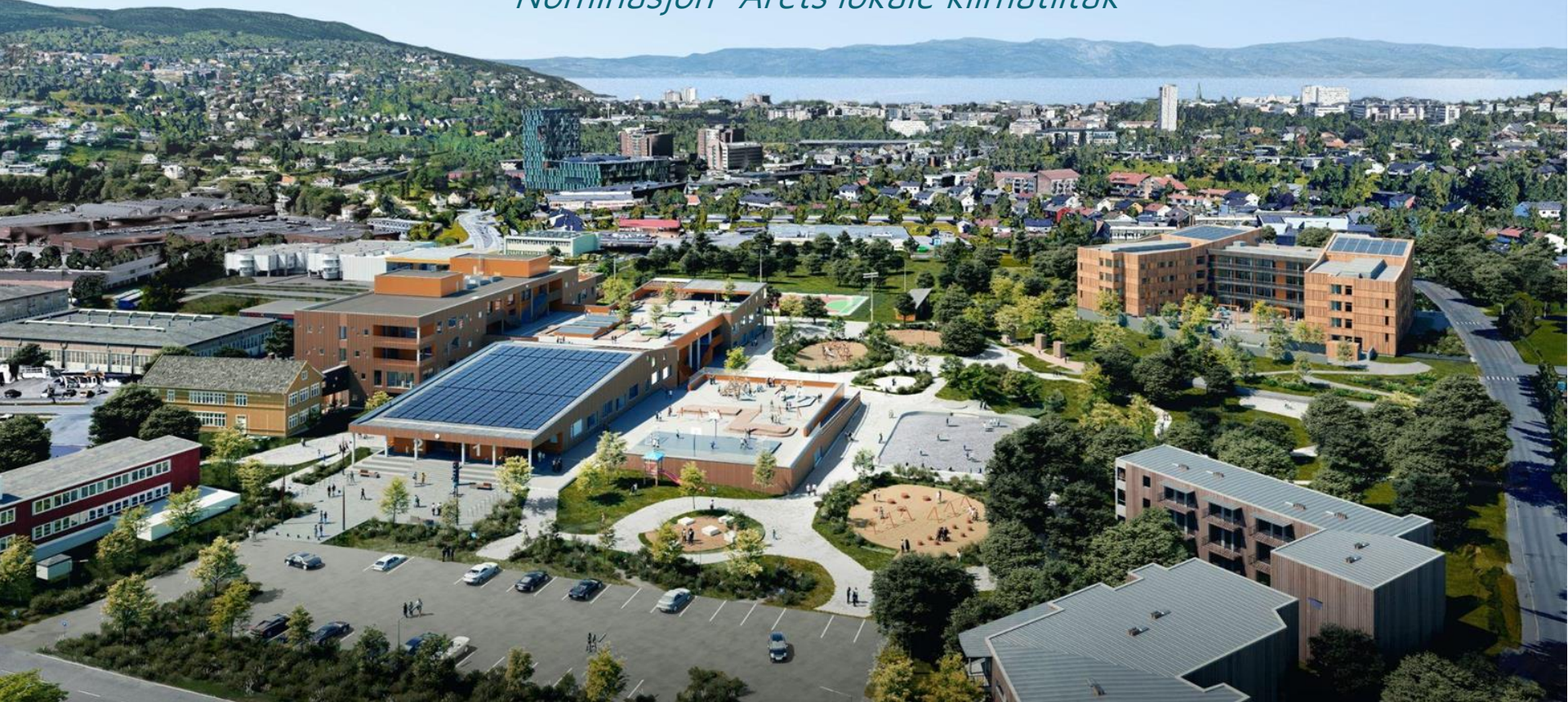


The screenshot shows a website header with the title 'Klima og miljø i offentlige anskaffelser' and navigation links: 'Startside', 'Krav og tildelingskriterier', 'Transport', 'Miljømerking og -deklarasjon', and 'Kontakt oss'. The main content area features an aerial photograph of a park with trees in autumn colors. Overlaid on the photo is the title 'Klima og miljø i offentlige anskaffelser'. Below the photo, there is a text block: 'Her vil du finne eksempler på standardiserte miljøkrav og -kriterier som er brukt og kan brukes på flere anskaffelser i Trondheim kommune.' Underneath this text are three buttons: 'Krav og tildelingskriterier', 'Transport', and 'Miljømerking og -deklarasjon'. At the bottom of the page, there are three more buttons: 'Klimaplanen - Kommunedelplan: energi og klima 2017-2030 - Under revidering', 'Klimaplanen - Kommunedelplan: energi og klima 2017-2030 - Under revidering', and 'Anskaffelsesstrategien - Under revidering'. A small circular icon is visible in the bottom left corner of the page.



Nidarvoll skole og rehabiliteringssenter

*Nytt energikonsept - Battericontainere - Elektriske anleggsmaskiner - Gjenbruk
Nominasjon "Årets lokale klimatiltak"*





Takk for oppmerksomheten!

